

2015, № 2. – С. 122 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2015_2_121_133.pdf

2. Харкава Ю.П., Ткачук О.М. Конкурентні переваги підприємства/ Ю. П. Харкава, О. М. Ткачук // Перспективні напрямки наукової думки [текст]: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 18 квітня 2018 року у м. Тернопіль: зб. наук. праць «ΛΟΓΟΣ» / відп. за випуск Голденблат М.А. // ГО «Європейська наукова платформа». - Обухів: Друкарня «Друкарник» (ФОП Гуляєва В.М.), 2018. - Т. 3. - с. 120. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ukrlogos.in.ua/18_04_2018_3.php

МЕТОДИ ЗАХИСТУ ПІДПРИЄМСТВА ВІД НЕДРУЖНЬОГО ПОГЛИНАННЯ

Щеклеїна А. О., студентка

Науковий керівник: Онісіфорова В. Ю., к. е. н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Ефективність функціонування економіки будь-якої країни залежить від стабільного розвитку підприємницької діяльності в ній. Останнім часом, з нестримним розвитком світової економіки все більш актуальними стають захоплення компаній. Хвилі злиттів, які відбулися протягом останніх років, призвели до зміни діяльності підприємств, їхнього стратегічного бачення та засобів ведення бізнесу.

Світова практика показує, що в більшості випадків злиття та поглинання відбувається за взаємною згодою обох підприємств. Однак трапляються і випадки ворожих захоплень, коли керівники не погоджуються щодо такого приєднання. Саме таке недобросовісне захоплення та поглинання підприємств прийнято називати «рейдерством». На даний момент у світі існує декілька найбільш розповсюджених методів захисту від недружнього поглинання підприємства: «відлякування акул»; «коштовності корони»; «золотий парашут»; «отруйна пілюля»; «захист Пекмена»; «ілій лицар»; «макаронна оборона».

Проаналізуємо найефективніший з методів управління рейдерським ризиком в діяльності підприємства – «отруйна пілюля». Метод «отруйна пілюля» полягає в тому, щоб виставити підприємство у неприємному світлі для агресора. Найчастіше використовуються наступні надієвіші інструменти:

1. Додаткова емісія акцій, спрямована на розмивання пакета акцій, що знаходяться у рейдера. На початковому етапі йде максимальний збір інформації про майбутнє захоплення підприємства. Далі випускають цінні папери в обіг. Додатковий випуск акцій проводиться з метою збільшення статутного фонду товариства. Відбувається масова скупка акцій у міноритарних акціонерів або часток у статутному капіталі компанії. Захоплення через акціонерний капітал свідчить про те, що він сильно розпорошений або недостатньо контролюється. Початком атаки є скупка акцій. Як правило, рейдери планують скупити близько 10-15 % акцій – ця кількість є достатньою, щоб ініціювати проведення зборів акціонерів з «потрібним» порядком денним, наприклад, зміною керівництва підприємства. Акціонерне товариство, власником якого є трудовий колектив – найпривабливіший об'єкт для рейдера. Одержуючи невисокі зарплати, працівники без особливих коливань продають свої цінні папери тому, хто пропонує ціну в 5-10 разів більше номінальної вартості (однак все-рівно менше їхньої реальної вартості). Акціонер-неофіт може звернутися до суду з позовом на основного акціонера. Суд виносить ухвалу про забезпечення позову, якою арештовує його (найбільшого акціонера) пакет акцій. Далі рейдер проводить збори акціонерів, змінює керівництво підприємства і доки основний власник підприємства доведе таку свою правоту в суді, ситуація на підприємстві зміниться кардинально. Якщо ця доля акцій у рейдера достатня, то здійснюється повне захоплення підприємства. Коли акцій не вистачає для захвату, то акції йдуть на продаж.

2. Укладання максимально невігідних угод незадовго до спроби захоплення підприємства. Рейдери збирають інформацію про планове захоплення підприємства і укладають з ним «кабальну угоду», тобто умови якої повинні бути невігідними, щоб підставити організацію. Наприклад, підприємство купує сировину та матеріали за завищеними цінами, укладає угоду. Згодом за невиконання обов'язків, організація виплачує максимальні штрафи і несе значні збитки. Після оспорювання у судах рейдер захоплює підприємство і назначається переобрання ради директорів. Так як його робота являється неефективною, рейдер несе збитки; відбувається продаж акцій і таке підприємство не приваблює навіть колишніх власників. Згодом воно збанкрутує і припине своє існування.

3. «Людська пілюля» - домовленість про звільнення апарату управління та провідних фахівців у разі рейдерського захоплення. Але

результативність такого методу досить невисока, тому що новий власник скоріш за все захоче змінити апарат управління. Такий рейдерський захват можливий, якщо робота спеціалістів надзвичайно ефективна, без яких підприємство і його виробництво стануть неможливими.

4. «Самогубні ліки» - будь-які дії з акціями з потенційно катастрофічними наслідками для загарбника.

Таким чином, можна стверджувати, що під час протидії рейдерському захопленню підприємства є цілком доцільним використання методу захисту «отруйна пілюля».

ПЕРЕВАГИ ТА МОЖЛИВОСТІ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ДЛЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Шафорост Ю. В., студентка

Науковий керівник: Дегтярьова І. Б., к. е. н, доцент

Сумський державний університет

Електронний бізнес – це вид економічної діяльності компаній через комп'ютерні мережі, зокрема, Internet, з метою отримання прибутку. Це електронна економічна діяльність, яка здійснюється за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з метою отримання прибутків [1].

За іншим підходом, Хубаєв Г. Н. вважає що «електронна комерція» – така форма постачання продукції, при якій вибір і замовлення товарів здійснюється через комп'ютерні мережі, а розрахунки між покупцем і постачальником здійснюються з використанням електронних документів і/або засобів платежу. При цьому в якості покупців товарів (або послуг) можуть виступати як приватні особи, так і організації [2].

До електронної комерції відносять [3]: електронний обмін інформацією (англ. Electronic Data Interchange, EDI); електронний рух капіталу (англ. Electronic Funds Transfer, EFT); електронну торгівлю (англ. E-Trade); електронні гроші (E-Cash); електронний маркетинг (англ. E-Marketing); електронний банкінг (англ. E-Banking); електронні страхові послуги (англ. E-Insurance).

Найчастіше використовують для інтернет бізнесу соціальні мережі, якими користуються більше ніж кожний п'ятий, а точніше – 1.61 млрд. людей, це означає, що йдеться про 22 % населення Землі. За